

Opgave 3 Gezondheidsverschillen

12 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- een voorbeeld van cultureel kapitaal en de constatering dat mensen met een hogere maatschappelijke positie dit cultureel kapitaal meer kunnen bezitten dan mensen met een lagere maatschappelijke positie 1
- een uitleg dat dit verschil in cultureel kapitaal een oorzaak kan zijn van de gezondheidsverschillen tussen mensen met een hogere maatschappelijke positie en mensen met een lagere maatschappelijke positie 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Mensen met een hogere maatschappelijke positie hebben vaak meer cultureel kapitaal, bijvoorbeeld meer kennis over ziektesymptomen/ziekten en hoe ziekten te voorkomen zijn, dan mensen met een lagere maatschappelijke positie. 1
- Hierdoor kunnen zij eerder maatregelen nemen om de gezondheid te verbeteren en kunnen zij bewuster kiezen voor een gezonde(re) levensstijl. 1

of

- Mensen met een hogere maatschappelijke positie hebben vaak meer cultureel kapitaal; zij kunnen bijvoorbeeld vaardiger zijn in het communiceren met (hoogopgeleide) artsen. 1
- Hierdoor kunnen zij bijvoorbeeld wellicht beter aangeven wat hun problemen zijn of begrijpen wat de mogelijkheden/voorwaarden/consequenties van een behandeling zijn. Dit kan bijvoorbeeld gevolgen kunnen hebben voor de medische besluiten die genomen worden en hun gezondheid. 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

13 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

a

- een uitleg dat de huidige individuele aanpak van gezondheidsverschillen aansluit bij het proces van positieverwerving, met een toepassing van een omschrijving van het proces van positieverwerving en informatie uit de inleiding om positieverwerving te illustreren

1

b

- een uitleg dat de voorgestelde maatschappelijk aanpak van gezondheidsverschillen aansluit bij het proces van positietoewijzing, met een toepassing van een omschrijving van het proces van positietoewijzing en informatie uit regel 1-34 van tekst 3 om positietoewijzing te illustreren

1

voorbeeld van een juist antwoord:

a

- De huidige individuele aanpak van gezondheidsverschillen sluit aan bij het proces van positieverwerving, want in de inleiding staat dat de overheid zich met haar beleid vooral heeft gericht op leefstijl en persoonlijk gedrag van burgers. Hierin is de eigen bijdrage van een persoon aan gezondheid(sverschillen), en dus het proces van positieverwerving, te herkennen.

1

b

- De voorgestelde maatschappelijke aanpak van gezondheidsverschillen sluit aan bij het proces van positietoewijzing, want in tekst 3 staat bijvoorbeeld als concreet beleidsadvies 'meer schuldhulpverlening, het opknappen of nieuw bouwen van woningen en buitenruimte en meer sportfaciliteiten' (r. 25-28). Dit sluit aan bij het proces van positietoewijzing, omdat het maatschappelijke oorzaken (zoals slechte woningen) aanpakt als oorzaak van gezondheidsverschillen.

1

14 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- informatie uit regel 16-41 van tekst 3 om individualisering te illustreren
- een uitleg dat de benadering van snackbars vanuit de individuele aanpak past bij de geïndividualiseerde samenleving, met een toepassing van het kernconcept individualisering

1

1

voorbeeld van een juist antwoord:

- In tekst 3 staat dat volgens de RVS ergens een snackbar weren de afgelopen jaren niet kon, omdat keuzevrijheid heilig was (r. 35-38).
- Dat wil zeggen dat van burgers een grote mate van zelfstandigheid op het gebied van gezondheid verwacht werd, bijvoorbeeld wat betreft wel of niet naar de snackbar gaan, wat bij een geïndividualiseerde samenleving past.

1

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

15 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- niet goed kunnen voorzien in elementaire levensbehoeften/tekort aan materiële goederen of geringe toegang tot sociale grondrechten als component van sociale uitsluiting 1
- informatie uit tekst 3 waaruit de gekozen component blijkt 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Een component van sociale uitsluiting die te herkennen is, is het niet goed kunnen voorzien in een elementaire levensbehoefte (namelijk goede huisvesting). 1
- In tekst 3 staat namelijk dat gezondheidsverschillen het gevolg kunnen zijn van onder meer slechte woningen met schimmel op de muren (r. 1-7). 1

16 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- een uitgangspunt van de confessionele stroming dat aansluit bij het advies van de RVS en informatie uit tekst 3 waaruit het gekozen uitgangspunt blijkt 1
- een uitgangspunt van de sociaaldemocratische stroming over de rol van de overheid dat aansluit bij het advies van de RVS en informatie uit tekst 3 waaruit het gekozen uitgangspunt blijkt 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Uit tekst 3 blijkt dat de RVS een langjarige aanpak adviseert waarbij ministeries, gemeenten, zorgverzekeraars, maatschappelijk werkers en zorgverleners samenwerken om de dieperliggende oorzaken aan te pakken (r. 16-22). Hierin is het uitgangspunt gespreide verantwoordelijkheid van de confessionele stroming te herkennen. 1
- Uit tekst 3 blijkt dat de RVS de overheid adviseert om een verbod op reclame voor ongezonde voeding in te voeren (r. 29-31). Hierin is het uitgangspunt van een sturende overheid van de sociaaldemocratische stroming te herkennen. 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

17 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- een redenering dat om een beleidsverandering voor elkaar te krijgen, het zinvol is om het advies over gezondheidsverschillen in te brengen in de fase van omzetting/conversie / de fase van feedback/terugkoppeling van politieke besluitvorming, met een toepassing van een omschrijving van de fase van omzetting/conversie / de fase van feedback/terugkoppeling 1
- informatie uit tekst 3 die je redenering ondersteunt 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- In tekst 3 staat dat volgens de RVS voor het verkleinen van gezondheidsverschillen veel meer geld uit de begroting van het ministerie van VWS moet komen (r. 44-52). 1
- Om dat te bereiken kan de RVS het advies over gezondheidsverschillen inbrengen in de fase van omzetting van politieke besluitvorming, wanneer beleidsmakers informatie verzamelen over het te voeren beleid. 1

of

- In tekst 3 staat dat volgens de RVS een beleidsomslag moet plaatsvinden, oftewel een verandering van het beleid om gezondheidsverschillen te verkleinen (r. 42-49). 1
- Om dat te bereiken kan de RVS het advies over gezondheidsverschillen inbrengen in de fase van terugkoppeling van politieke besluitvorming, wanneer het lopende beleid wordt geëvalueerd. 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

18 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat een redenering dat de maatregel (het beschikbaar stellen van geld voor gratis (gezonde) schoolmaaltijden op scholen met veel kinderen uit gezinnen met een laag inkomen) de sociale ongelijkheid op het gebied van gezondheid kan verkleinen, met:

- een toepassing van ‘verschillen tussen mensen in al dan niet aangeboren kenmerken’ uit de omschrijving van het kernconcept sociale ongelijkheid 1
- een toepassing van ‘leiden tot ongelijke verdeling van schaarse en hooggewaardeerde zaken / waardering / behandeling’ uit de omschrijving van het kernconcept sociale ongelijkheid 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Leerlingen uit gezinnen met een laag inkomen hebben minder/niet voldoende geld voor (gezond) eten, in vergelijking met leerlingen uit gezinnen die geen laag inkomen hebben. 1
- Onvoldoende (gezond) eten kan tot een slechte(re) gezondheid leiden. Het verstrekken van gratis (gezonde) maaltijden aan leerlingen die uit een gezin komen met een laag inkomen, kan bijdragen aan de (verbetering van de) gezondheid (een hooggewaardeerd goed) van deze leerlingen en kan zodoende de sociale ongelijkheid op het gebied van gezondheid verkleinen. 1

Opgave 4 Heerlens Heitje

19 maximumscore 1

Een juist antwoord bevat een redenering dat de mate waarin mensen vrijwilligerswerk doen in Heerlen een indicator kan zijn voor de mate van sociale cohesie in Heerlen, met een toepassing van het kernconcept sociale cohesie en informatie uit de inleiding die de redenering ondersteunt.

voorbeeld van een juist antwoord:

Uit de inleiding blijkt dat vrijwilligerswerk iets is dat je voor anderen of de samenleving doet. De mate van vrijwilligerswerk kan dus een indicator zijn voor de mate van sociale cohesie, omdat de bereidheid onbetaald werk voor anderen of de samenleving te doen iets zegt over de mate van verantwoordelijkheid voor elkaars welzijn.